

Fenomenul legionar și presa românească

Ionel ZEANA

Relativa libertate câștigată cu prețul sângelui vărsat de tineretul nostru inocent, în timpul Revoluției din Decembrie '89, a pus pe tapet problema cunoașterii și reevaluării cât mai exacte și mai cuprinzătoare a Mișcării Legionare, acest extraordinar fenomen politic și spiritual românesc, dintre cele două războaie mondiale, unic în Europa și, poate, și în lume, ca profunzime și trăire. Timp de o jumătate de veac, ea - cea mai curată mișcare naționalistă și creștină din Europa - a fost acuzată, calomniată, denigrată și reprimată cu o implacabilă cruzime sângeroasă, sub toate regimurile politice.

Presa și istoriografia pseudo-științifică comunistă a etichetat-o drept "mișcare fascistă" și "agentură hitleristă", pentru a justifica măsurile draconice de exterminare fizică a membrilor ei, care au format cel mai numeros și mai solid contingent al rezistenței românești anti-comuniste și pentru a camufla identitatea de veche, trădătoare și sinistră agentură a Moscovei a așa-zisului P.C.R., format și condus în mare parte de străini.

Presa născută după Revoluția din Decembrie '89, creată, infiltrată și dirijată în mare parte de unele ale nomenclaturii comuniste, a preluat clișeele vechi asupra Mișcării Legionare, pentru a menține confuzia și dezinformarea și pentru a distragă atenția opiniei publice și, în special, a tineretului revoluționar, dela sutele de mii de crime, dela ororile și abuzurile nesfârșite, ceea ce este esențial într-un stat de drept, dela răspunderea penală a tuturor nelegiuirilor comise în timpul abominabilului regim comunist.

Câteva periodice ca **Ba Ricada** și **Formula AS**, s-au arătat, între timp, dispuse, sub presiunea cititorilor dornici să cunoască adevărul, să facă loc în paginile lor, unor texte și interviuri semnate de câțiva legionari bătrâni supraviețuitori. Multe din ele însă erau refuzate, trunchiate sau parțial deformate de redacție, grădile să nu fie acuzată de pro-legionarism și, în ultimă instanță, interesată mai mult de câștigul material obținut prin saltarea bruscă și spectaculoasă a tirajului, decât de restabilirea adevărului istoric. **Gazeta de Vest** din Timișoara și, mai ales, **Puncte Cardinale** dela Sibiu, au adus o contribuție la cunoașterea adevărului asupra fenomenului legionar, dar tirajul lor redus, de reviste provinciale, pe lângă multe lacune de ordin spiritual și doctrinar legionar, în care excelează cea dintâi, călăuzită de un deșcheat spirit sectar, nu au avut în opinia publică ecoul publicațiilor din Capitală.

O altitudine onestă, energică și curajoasă o are revista **Mișcarea**, oficiosul organizației tineretului **Mișcarea pentru România**, a cărei redacție nu se sfiește să publice texte dense și obiective semnate de legionari și să difuzeze chiar cărți de autentică doctrină legionară. O mențione specială merită, în acțiunea de

restabilire a adevărului istoric, articolele obiective, bine documentate ale D-lui Răzvan Garbur.

După articolul istoricului Neagu Djuvara, publicat anul trecut în **Formula AS**, ca preambul la serialul **Insemnările dela Jilava** ale Căpitanului, articol plin de clișee vechi și de adevăr de ordin documentar, semnălam recent o nouă încercare, aparent obiectivă, de prezentare a doctrinei și practicii politice a Mișcării Legionare. Păcătuiind de aceleași lipsurile documentare și de aceleași interpretări eronate, dacă nu chiar tendențioase ca și Neagu Djuvara, noul articol apărut în presa din Capitală, ne va reține atenția, supunându-l unei analize minuțioase și obiective în rândurile ce urmează, cu atât mai mult cu cât el este și un glas amăgitor de sirena, adresat tineretului român de azi. Articolul, intitulat **"Garda de Fier ieri și astăzi"**, și semnat de Florin Constantin, a apărut în **Adevărul** din 19 Iulie a.c. și a fost reprodus de congenerul său, săptămânalul **Timpul** din 28 Iulie - 3 August 1993.

Autorul începe metodic, cu aere de istoric imparțial, prin a defini fascismul, termen derivat dela numele partidului creat de Mussolini în 1919, "Fasci di combattimento". Definițiile fiind "numeroase și, uneori, divergente", autorul o reproduce pe aceea a lui Jay M. Shafritz, din **The Dorsay Dictionary of American Government and Politics**, Chicago, 1988, care, după el, exprimă mai corect esența fascismului ca ideologie și ca mișcare politică. Recunoșcând că și această definiție, ca oricare alta, este limitată, surprinzând numai trăsăturile comune, dar nu și pe cele specifice, autorul afirmă un prim adevăr: "Antisemitismul virulent al nazismului nu se întâlnește la fascismul italian, iar misticismul legionarilor este străin atât nazismului cât și fascismului. Spre deosebire de autorii români - continuă el - limitați "la blesteme sau închinăciuni", istoricii străini au încercat o evaluare obiectivă a fenomenului legionar. Amintind de prima încercare obiectivă meritore aparținând Evreului american, Nicholas Nagy-Talavera, "The Green Shirts and the Others. A history of Fascism in Hungary and Roumania", apărută la Stanford (S.U.A.), în 1970, autorul declară că, după opinia sa "cea mai solidă cercetare străină asupra Mișcării Legionare este ampla monografie a istoricului german Armin Heinen, **Die Legion "Erzengel Michael"** în Rumänien, Soziale Bewegung und politische Organisation", tipărită la München în 1986 (558 pag.). Autorul recunoaște că Heinen, sprijinit pe o vastă documentație, a urmărit rădăcinile ideologice ale Mișcării Legionare "până în procesul de formare a societății române în secolul al XIX-lea" și a "pus în lumină originile antisemitismului legionar, elementele imprumutate din curentul semănătorist și doctrinele naționaliste, mai

ales din aceea a Partidului Național-Democrat al lui N. Iorga și A.C. Cuza". Autorul articolului preia definiția autorului american despre fascism, ca "O filosofie politică, pledând pentru guvernarea unui dictator" și "O politică de rase reacționară", dar consideră că pentru legionarism, termenul cel mai potrivit ar fi de "conservator". Astfel, el conchide că "Mișcarea

Timp de o jumătate de veac, ea - cea mai curată mișcare naționalistă și creștină din Europa - a fost acuzată, calomniată, denigrată și reprimată cu o implacabilă cruzime sângeroasă, sub toate regimurile politice.

Legionară a fost o reacție conservatoare față de procesul de modernizare a societății românești". Ceea ce este o eroare grosolană, dezmințită de toate sursele documentare legionare autentice, reprezentate, în primul rând, de doctrina teoretică fixată de însuși șeful mișcării, în lucrările sale fundamentale: **Critica șefului de cub, Pentru Legionari și Circulări**, în care vorbește, cum nu se poate mai limpede, de crearea unei burghezii naționale, în locul celei preponderent străine, greco-fanariote-slavo-evreiești, cu care ne fericește ideologia burghezo-liberală "pașoptistă" și corupția politicianismului pseudo-democrat din perioada interbelică. Numai orbii, ignoranții și oamenii de rea credință nu vor să vadă și să recunoască acest adevăr, recurând la tot felul de chițibușii, omisiuni și subterfugii ieftine pentru a-l escamota. Căutând o explicație, ca și Neagu Djuvara, a unui fenomen ciudat pentru dânsul, dar firesc pentru un observator corect și lucid, anume: "Prezența în rândurile aceleiași mișcări a unor membri ai aristocrației princiere (Cantacuzino, Ghica, Sturdza), alături de tineri de țărani școliști sau de mic-burghezi", autorul articolului, o vede datorită daltonismului sau a stigmatismului incurabil de care suferă, în "ostilitatea - conștientă sau subliminală - față de progresele modernizării". Ce fet de "progrese ale modernizării" puteau fi, când ele se însoțeau vertiginos de nimicirea vechii aristocrații și boierii de țară românești, de descompunerea clasei burgheze naționale și înlocuirea ei cu una alogenă, invadatoare, speculantă și hrăpărească, cum o caracterizează și Eminescu, și Iorga și Cuza și Goga, și alții alți cercetători români și străini? Când aceste pretinse progrese erau însoțite de acapararea comerțului și industriei românești de către reprezentanții fără patrie și fără scrupule ai capitalului internațional, de înabuzirea și înlocuirea meseriașilor români prin invazia celor străini, susținuți de coreligionarii lor, solidari ca nimeni alții, printr-un atavic instinct de rasă, bine cultivat de Talmud, - de pauperizarea accentuată a țărănimii și de

mizeria crescândă a muncitorimii române exploatate la sânge sub ochii indiferenți și cu complicitatea unui politician infect, corupt și venal?

Autorul nu vrea să vadă toate aceste realități negative, toate aceste anomalii politice, economice, sociale și morale ale societății românești interbelice și susține, împotriva evidenței, teza absurdă, preconcepută,

că legionarii "erau adversarii dezvoltării capitaliste, văzută ca distrugătoare a valorilor tradiționale" și conchide, pe cât de apodictic, pe atât de fals, că "Mișcarea Legionară era expresia tentativei de a opri evoluția burgheză a societății românești" (!) Logica lui strâmbă însă se frânge brusc mai jos, când, vorbind despre "violența legionară", care, precum se știe, n'a fost decât o reacție disperată, folosită în extremis ca ultima armă de apărare legitimă împotriva unui nesfârșit lanț de violențe organizate de aparatul de stat, pseudo-democrat, autorul este nevoit să recunoască adevărul că "Mișcarea Legionară a apărut ca manifestare a unei mari frustrări" (subl. noastre).

Cu timiditate și parțial, constrâns desigur de constatările și concluziile imparțiale ale istoricilor străini pe care îi citează, autorul articolului enumeră o parte din plagile de care suferea noul organism politic și social al României Mari: incapacitatea politică a vechii clase conducătoare,

inertă și coruptă, necorespunzătoare noului moment istoric, chiverniseala personală, falsificarea alegerilor etc. Acest sentiment de revoltă și de frustrare, recunoaște autorul, a dus la apariția legionarilor care "au vrut să ardă cu sabia de foc plăgile - așa cum le vedeau ei - lumii românești". În sfârșit, tot cu sula în coaste din partea autorilor străini, el se vede silit să recunoască și adevărul istoric că Regele Carol al II-lea, neizbutind să-i manevreze pe legionari împotriva partidelor istorice, pentru înscăunarea dictaturii sale personale, a trecut la exterminarea fizică a lui Corneliu Z. Codreanu și a Mișcării Legionare. În ultimul paragraf intitulat: "Legionarismul astăzi", D-nul Constantin constată că: "Astăzi legionarismul are aderenți în două secțioare restrânse ale opiniei publice românești: foarte vârstnici, adepți de odinioară, rămași credincioși Căpitanului și tineret universitar, cu elanuri generoase de reînnoire, dar dezamăgit (iarăși frustrare) de spectacolul oferit de "fragila noastră democrație".

Se pare că istoria se repetă. Mai bine zis, "fragila democrație" actuală seamănă leit cu pseudo-democrația de după Primul Război Mondial, cu deosebirea că atunci România era mare, iar azi este ciopârțită și, după o lungă lătărie sub hidoasa tiranie comunistă, se zbate bolnavă și neputincioasă în mrejele aceleiași democrații "fragile" și false.

Făcându-se a recunoaște "puritatea intențiilor" tineretului legionar - "arhanghelii de odinioară" - autorul foarte grăjului, recomandă tinerilor de azi, "receptivi la ideologia legionară", să nu urmeze exemplul înaintașilor, ci să sprijine instaurarea unei democrații autentice, purificate de moștenirile orien-

tal-fanariote". Suntem total de acord cu necesitatea instaurării unei democrații autentice, pentru care a luptat și Mișcarea Legionară, fals etichetată ca dictatorială, după cum tot falsă este și eticheta de "fascistă", dar cum e posibilă instaurarea ei prin încadrarea tineretului nostru pur și idealist - ca și tineretului legionar de odinioară - în vreunul din ciupercăria națională de partide, toate cu programe altruiste și cu firme glamorose democratice, când toate, fără deosebire, sunt o infectă cloacă pestilențială și oficine suspecte de afaceri verzoase și de putreziciune morală? De aceea tineretul idealist se abține - și bine face! - să le treacă pragul, călăuzit de proverbul înțelept, după care e suficient un singur măr putred ca să strice o secă de mere sănătoase. Dar-mi-te când raportul este invers ilustrat de situația generală, unanim recunoscută, a crizei morale de care suferă toate partidele politice din țară, în care excepțiile se numără pe degete, imensa majoritate a așa-zisilor oameni politici sunt "mere putrede"! Intrarea tineretului în cloacă acestor partide înseamnă pur și simplu sinuciderea lui politică și morală.

Singura soluție sănătoasă și mântuitoare, pentru neamul românesc este ca tineretul de azi, conștient de misiunea lui istorică, precum și de răspunderea imensă pe care i-o impune glasul imperativului național și al divinei morale creștine, să nu mai alimenteze cu forțele lui proaspete cloacă acestor partide, ci să-și strângă rândurile într-un singur partid politic, călăuzit de o singură mișcare educativ-spirituală, aptă să salveze țara dela ruina totală, prin instaurarea unei adevărate democrații naționale și creștine. Altfel, soluție, afara de aceasta, nu există.

ABONAȚI-VĂ

LA URMĂTOARELE ZIARE DIN ȚARĂ
PENTRU SUSȚINEREA CAUZEI ROMÂNEȘTI:

MIȘCAREA

ABONAMENT INDIVIDUAL: \$30.00

Completați Cheque/Money Order pe numele
VERONICA RONCEA,
21-26 MENAHAN STR. # 2C, RIDGEWOOD, N.Y. 11385, U.S.A.

PUNCTE CARDINALE

ABONAMENT INDIVIDUAL: \$30.00

Completați Cheque/Money Order pe adresa:
"CUVÂNTUL ROMÂNESC", P.O. BOX 78010, WESTCLIFFE
POSTAL OUTLET, HAMILTON, ONTARIO, L9C 7N5, CANADA